

Beslissing Klachtencommissie Reinier van Arkel naar aanleiding van de klacht van de heer X

De Klachtencommissie heeft het navolgende overwogen en beslist naar aanleiding van de klacht d.d. 9 januari 2020 van de heer X

1. De stukken

De Klachtencommissie heeft kennis genomen van:

- Nr. 1 Klacht, d.d. 9 januari 2020
- Nr. 2 BOPZ afwijzing – voortzetting- IBS d.d. 03-01-2020
- Nr. 3 BOPZ getekende brief art 40 bij opname IBS 28-12-2019
- Nr. 4 BOPZ scan IBS getekende Last bij BOPZ online 28-12-2019
- Nr. 5 BOPZ getekende brief art 39 MoM NOOD separatie, medicatie fixatie d.d. 28-12-2019
- Nr. 6 BOPZ scan GVK art 20 BOPZ via BOPZ online d.d. 28-12-2019
- Nr. 7 BOPZ scan Reg IBS art 20 bij GVK via BOPZ online d.d. 28-12-2019
- Nr. 8 Signaleringsplan d.d. 154
- Nr. 9 klinische ontslagbrief
- Nr. 10 BOPZ getekend formulier MoM aanvang 28-12-2019 en einde 29-12-2019
- Nr. 11 Decursus 10-10-2019 t/m 08-01-2020
- Nr. 12 Behandelplan ingevolge WGBO 127
- Nr. 13 Verweerschrift
- Nr. 14 Repliek klager
- Nr. 15 Antwoord verweerder op repliek klager

2. Behandeling van de klacht

Het klaagschrift van klager is met toestemming van klager en van de behandelaar, verweerder, schriftelijk behandeld waarbij partijen over en weer in de gelegenheid zijn gesteld om van de klacht, het verweer van de behandelaar, de repliek van klager en de dupliek van verweerder kennis te nemen. De klachtencommissie heeft op basis van deze stukken én op basis van de onderdelen van het dossier waar zij met toestemming van klager kennis van heeft genomen, uitspraak gedaan n.a.v. de klacht.

De klachtencommissie bestond uit de volgende personen:

De Klachtencommissie:

- voorzitter
- psychiater GGZ Oost Brabant
- verpleegkundig specialist GGZ Oost Brabant
- lid cliëntenraad

- secretaris

Klager:

- de heer X
- patiëntenvertrouwenspersoon

De verweerder:

- psychiater

3. De klacht

De klacht van klager is gericht tegen de beslissing van de behandelaar om op 28 december 2019 middelen en maatregelen toe te passen bestaande uit separatie en het toedienen van medicatie.

4. De ontvankelijkheid van de klacht

De klacht richt zich tegen gedragingen die vallen onder de Wet bijzondere opnemings psychiatrie ziekenhuizen. Ingevolge artikel 1 onder a van het reglement van de Klachtencommissie heeft deze tot taak om de klachten te behandelen die worden ingediend op grond van genoemde wet. De klacht is schriftelijk en op de juiste wijze ingediend. De klacht is daarom ontvankelijk. Vanaf 1 januari 2020 geldt de Wvvgz. Ingevolge artikel 15.1 van deze wet blijft de wet BOPZ van toepassing op verzoeken die krachtens die wet zijn ingediend en die strekken tot een beslissing door de commissie zoals bedoeld in art 41, tweede lid van die wet. Het toetsingskader van de commissie is daardoor de BOPZ.

5. De behandeling van de klacht

In zijn brief van 9 januari 2020 geeft klager aan dat hij de separatie onterecht vindt. Hij was van maandag 23 december vrijwillig opgenomen op de HIC. Op zaterdag 28 december wilde hij naar huis om bij zijn kinderen te zijn. Dit werd niet toegestaan en er werd bedreigd met het aanvragen van een IBS. Hierop is hij boos geworden. Klager vond dat hij het recht had om te vertrekken omdat hij vrijwillig was opgenomen. Het tweede onderdeel van de klacht betreft het toedienen van Haldol. Klager vindt dat men in zijn dossier had moeten kijken omdat daarin zou staan dat Haldol bij hem agressie opwekt. Hij heeft dit ook nog tegen de (dienstdoende) arts gezegd. De Haldol is niettemin toegediend.

In het verweerschrift van 13 januari 2020 wordt door de behandelaar, verweerder, – en medebehandelaren AIOS en psychiater – een toelichting gegeven op de opname en op het gedrag van klager op de afdeling. De opname, op vrijwillige basis, vond plaats omdat er bij klager toenemend sprake was van verward en dreigend gedrag en de familie vond dat het thuis niet meer veilig was. Ook op de afdeling was klager soms vriendelijk maar ook fors dreigend. Hij is daarom naar de HIC overgebracht en er is 1 op 1 begeleiding met hem afgesproken. In de avond van 27-12 wilde klager acuut met ontslag en was hij ook dreigend. Er is toen een familiegesprek gevoerd waarbij de spanningen dusdanig opliepen bij klager dat familie aangaf dat zij bang voor hem waren. Daarop is besloten om hem niet met ontslag te laten gaan en een IBS aan te vragen. Deze is op 27-12 afgegeven. Op 28-12 trachtte klager de HIC te verlaten vanuit de tuin die bij de afdeling hoort. Hij werd tegengehouden en werd verbaal dreigend. Omdat hij onwel werd is er op dat moment geen noodmedicatie toegediend. Dit is 10 minuten later wel gedaan toen klager weer opgeknapt was en vervolgens weer verbaal dreigend werd en een verpleegkundige bij de keel greep. Toen is hij met overmacht gesepareerd en is als noodmedicatie haloperidol 5mg/promethazine 50 mg toegediend. Er is voor deze noodmedicatie gekozen omdat er bij klager sprake was van een manische psychose waarvoor een antipsychoticum eerste keuze van behandeling was. Deze medicatie stond ook opgenomen in een eerder signaleringsplan en in het dossier stond m.b.t. deze specifieke medicatie geen contra-indicatie vermeld. Op het moment van de noodsituatie was er geen ruimte om met klager te overleggen over andere vormen van medicatie.

In zijn reactie op het verweerschrift geeft klager aan dat hij niet dreigend of bedreigend is geweest maar wel woedend en uit machteloosheid op tafel heeft geslagen. De oorzaak van de oplopende spanning was echter de aankondiging van de IBS. Op 28 december was klager ook boos en heeft een harde stem opgezet; hij geeft aan dat hij niemand geslagen heeft. Klager geeft in zijn verweerschrift ook aan dat hij lag te slapen toen hem met overmacht de noodmedicatie werd toegediend, waarbij hij opnieuw aangeeft dat in zijn dossier zou staan dat hij geen Haldol zou verdragen. Verder is klager van mening dat deze situatie, waarbij hij gesepareerd is en er noodmedicatie is toegediend, vermeden had kunnen worden als er overleg met hem was geweest. Nu is de situatie geëscaleerd en heeft hij daar nog steeds last van.

In hun reactie op de repliek van klager geven verweerder en medebehandelaar aan dat inhoudelijk achter de feiten blijven staan zoals verwoord in het verweerschrift. Zij betreuren echter hoe de opname verlopen is en bieden klager aan hierover met hen in gesprek te gaan om een dergelijke situatie in de toekomst te voorkomen.

5.1 De behandeling van de klacht

De klachtencommissie toetst de beslissing om over te gaan tot middelen of maatregelen aan de procedurele en inhoudelijke waarborgen die daarvoor in de wet gesteld zijn. In het bijzonder gaat de klachtencommissie daarbij na of:

- de beslissing tot het toepassen van middelen of maatregelen plaatsvindt krachtens een schriftelijke beslissing van de behandelaar.
- de cliënt geïnformeerd is over zijn mogelijkheden om zijn beklag te doen over het besluit om middelen of maatregelen toe te passen en om hierbij de hulp van de patiëntenvertrouwenspersoon in te roepen.
- al dan niet verzet is aangetekend tegen het toepassen van de middelen of maatregelen.
- een causaal verband bestaat tussen de geestesstoornis van de patiënt en het gevaar dat moet worden weggenomen.
- Verder toetst de commissie de beslissing om over te gaan tot dwangbehandeling aan de beginselen van proportionaliteit, subsidiariteit en doelmatigheid.

De klachtencommissie neemt als uitgangspunt hetgeen is genoteerd in het medisch dossier. Niet omdat zij meer waarde hecht aan de verklaringen van de behandelaar dan aan die van klager, maar omdat in het dossier door meerderen verslag wordt gedaan van het verloop van de behandeling. Alleen in het geval de cliënt gemotiveerd en onderbouwd aangeeft dat het dossier niet klopt, is dit anders. Daar is hier geen sprake van. De commissie constateert op basis van de verklaringen van de behandelaar en de relevante onderdelen van het dossier dat klager lijdt aan de psychiatrische aandoening schizofrenie. Deze psychiatrische ziekte veroorzaakt bij hem verward en agressief gedrag. Dat erkent hij ook zelf. Dit was ook zo op 28 december 2019 toen klager trachtte de instelling via de tuin te ontvluchten. Toen hem dit belet werd was hij verbaal dreigend en heeft hij een verpleegkundige bij de keel gegrepen. Onjuist is dat toen een IBS werd aangevraagd, dan wel daarmee werd bedreigd. Deze was immers al een dag eerder, op 27 december 2019 afgegeven, zo blijkt uit de stukken.

Het besluit om middelen of maatregelen toe te passen is door de behandelaar op 28 december genomen en schriftelijk aan klager meegedeeld. Bij dit schriftelijke besluit is tevens vermeld dat cliënt hiertegen een klacht kon indienen en dat hij daarbij de hulp van de PVP kon inroepen. Klager heeft, middels het indienen van een klacht, verzet aangetekend tegen het toepassen van middelen of maatregelen.

Met betrekking tot de beginselen van subsidiariteit, proportionaliteit en doelmatigheid is de commissie van oordeel dat er op het moment van de noodsituatie, gezien de agitatie bij klager en zijn verbaal en fysiek dreigend gedrag, geen ruimte was voor minder ingrijpende maatregelen die op basis van vrijwilligheid genomen zouden kunnen worden. De genomen maatregelen zijn daarmee naar het oordeel van de commissie, gezien de ernst van de situatie, ook proportioneel. De toegediende medicatie moet doelmatig worden geacht aangezien dit middel als antipsychoticum een eerste keus is voor behandeling en er in het dossier van klager geen contra-indicatie voor dit middel was opgenomen. Klager heeft ook niet aangetoond dat dit in het dossier was opgenomen. De commissie heeft dit ook niet aangetroffen.

6. Beslissing

Op basis van bovenstaande overwegingen is de klachtencommissie van oordeel dat door de behandelaar voldaan is aan de procedurele en inhoudelijke waarborgen om tot het toepassen van middelen en maatregelen over te gaan. Daarnaast is, uit de stukken uit het dossier die de klachtencommissie in het kader van de behandeling van de klacht met toestemming van cliënt heeft mogen inzien, de commissie niet gebleken van een contra-indicatie voor het middel Haldol. De commissie verklaart daarom de klachten van klager ongegrond.

's-Hertogenbosch, 4 mei 2020

voorzitter Klachtencommissie